

Omaishoitosopimus

Tällä sopimuksella sinusta tulee virallisesti omaishoitaja – läheisesi tärkeä tukihenkilö ja hyvinvointialueen yhteistyökumppani. Sopimuksessa kerrotaan, kuinka **yhteistyö sinun ja hyvinvointialueen välillä** toteutuu.

Sopimuksessa kuvaillaan, mitä sinulta odotetaan ja millaista tukea hyvinvointialue tarjoaa. Löydät sopimuksesta vastaukset esimerkiksi seuraaviin kysymyksiin:

- *Kuinka paljon palkkiosi on ja milloin se maksetaan?*
- *Kenen puoleen voit kääntyä, jos sinulla on kysymyksiä?*
- *Mitä teet, jos oma tilanteesi tai hoidettavasi tilanne muuttuu?*
- *Milloin sinä saat levätä?*
- *Miten toimit, jos haluat lopettaa omaishoidon?*

Omaishoitosopimus ei ole työsopimus, eli sinä et ole työsuhteessa hyvinvointialueeseen tai hoidettavaasi.

Sopimuksen perustiedot

1. Sopijapuolet

Hyvinvointialue/toimintayksikkö

Yhteyshenkilösi: _____

Puhelinnumero: _____

Sähköpostiosoite: _____

Omaishoitaja eli sinä

Sukunimi, etunimet (kutsumanimi alleviivataan):

Henkilötunnus: _____

Osoite: _____

Puhelinnumero: _____

Sähköpostiosoite: _____

2. Hoidettava henkilö

Sukunimi, etunimet (kutsumanimi alleviivataan):

Henkilötunnus: _____

Osoite: _____

Puhelinnumero: _____

3. Sopimuksen tarkoitus

Sinä sitoudut hoitamaan hoidettavaa henkilöä tavalla, joka on kuvattu omaishoidon tuen suunnitelmassa. Suunnitelma on sopimuksen liitteenä.

Hyvinvointialue sitoutuu järjestämään suunnitelmaan kirjatut palvelut ja tukemaan sinun hoitotyötäsi tavalla, joka on kuvattu tässä sopimuksessa ja omaishoidon tuen suunnitelmassa.

Hoitopalkkio

4. Palkkion suuruus Palkkion suuruus määräytyy hoidon määrän ja vaativuuden mukaan. Jos hoidon määrä tai vaativuus muuttuu, voi palkkiosi nousta tai laskea.

Sinulle maksetaan hoitopalkkio, joka on _____ euroa kuussa. Hoitopalkkiosta vähennetään verot.

Palkkiosi maksetaan tilille (IBAN) FI_____.

5. Maksupäivä Hoitopalkkio maksetaan hoitokuukautta seuraavan kuukauden ____ päivänä.

Esimerkki: Saat tammikuun hoitopalkkion helmikuussa ja helmikuun palkkion maaliskuussa.

6. Palkkiotosite Joka kuukausi saat **palkkiotositteen** eli tiedon siitä, paljonko sinulle on maksettu omaishoidon palkkiota. Tämä tieto tulee verkkopalveluun nimeltä _____.

Jos haluat, hoitopalkkiotosite voidaan toimittaa sinulle paperisena postin kautta. Haluatko, että tosite toimitetaan sinulle paperisena?

- ☐ kyllä
☐ ei

7. Hoitopalkkion määrän indeksitarkistus Hoitopalkkion määrä tarkistetaan kerran vuodessa kertoimella, joka vahvistetaan vuosittain (työntekijän eläkelaki 96 §).

Mitä tämä tarkoittaa?

Hoitopalkkiotasi **nostetaan tai lasketaan** joka vuosi tietyn palkkakertoimen mukaan. Lähes aina palkkiota nostetaan hieman. Näin palkkiosi pysyy ajan tasalla suhteessa yleiseen ansiotasoon ja hintojen muutokseen. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa kertoimen joka vuosi työntekijän eläkelain perusteella. Palkkiosi siis päivittyy **automaattisesti**.

Esimerkki: Hoitopalkkio on tänä vuonna esimerkiksi 450 €/kk. Seuraavana vuonna palkkakerroin nousee: tänä vuonna kerroin on 1,558, seuraavana vuonna se on 1,637. Palkkakerroin siis nousisi 5,07 %.

Uusi hoitopalkkio olisi $450 \text{ €} \times 1,0507$ eli noin 473 €/kk.

8. Erityistilanteet palkkion määräytymisessä

Omaishoidon tukea voi saada, jos annetun hoivan määrä täyttää omaishoidon tuen kriteerit. Omaishoitolaki määrää, paljonko hoitopalkkiosi on vähintään (minimipalkkio). Tästä voidaan poiketa, jos

- ☐ hyvinvointialue myöntää omaishoidon tukea, vaikka hoivan määrä jääkin kriteereitä pienemmäksi. Tällöin myös palkkio on laissa säädettyä pienempi.
- ☐ haluat itse pienemmän palkkion kuin sinulle on myönnetty (esimerkiksi verotussyistä).

Vapaapäivät ja muut oikeudet

9. Omaishoitajan vapaa

Sinulla on oikeus _____ **vapaapäivään** joka kuukausi. Vapaapäivän pituus on 24 tuntia, mutta jos haluat, vapaapäivä voi myös olla lyhyempi.

Nämä vapaapäivät ovat lakisääteisiä, ja niiden tarkoitus on **pitää huolta sinun jaksamisestasi**.

Vapaiden kertyminen alkaa heti kun omaishoito alkaa. Vapaita on hyvä käyttää säännöllisesti heti hoivan alusta alkaen.

Vapaat järjestetään sinulle tavalla, joka **sovitaan tarkemmin omaishoidon tuen suunnitelmassa**. Vapaiden järjestämiseen on useita eri tapoja.

Lakisääteisten vapaiden pitäminen ei pienennä palkkiotasi. Hyvinvointialue saattaa kuitenkin periä vapaiden järjestämisestä asiakasmaksun.

Voit **ketjuttaa** vapaapäiviäsi eli pitää niitä useamman kerrallaan. Voit ketjuttaa vapaapäiviä korkeintaan _____ kuukauden ajalta. Et voi käyttää vapaapäiviä etukäteen. Sinun täytyy käyttää säästetyt vapaapäivät seuraavan vuoden _____ kuun loppuun mennessä. Vapaapäiviä ei voi käyttää sopimuksen loppumisen jälkeen.

Esimerkki: Voit olla pitämättä vapaapäiviä esimerkiksi tammi- ja helmikuussa, ja käyttää maaliskuussa *tammikuun*, *helmikuun* ja *maaliskuun* vapaapäivät kerralla. Näin saat itsellesi pidemmän lomapätkän.

Hyvinvointialue voi järjestää omaishoitajalle vapaapäiviä enemmän kuin on säädetty sekä alle vuorokauden pituisia virkistysvapaita.

10. Omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastus

Hyvinvointialue järjestää sinulle **hyvinvointi- ja terveystarkastuksen**, josta on sovittu seuraavaa:

11. Omaishoitajan valmennus

Hyvinvointialue järjestää sinulle omaishoitoon liittyvää **valmennusta**. Valmennuksestasi on sovittu seuraavaa:

12. Omaishoitajan tapaturma-vakuutus

Hyvinvointialue ottaa sinulle **vakuutuksen**. Vakuutus kattaa mahdolliset tapaturmat, jotka johtuvat hoitotyöstä (tapaturmavakuutuslaki 50.1 §). Jos sinulle sattuu tapaturma, pyydä hyvinvointialueen yhteyshenkilöltäsi ohjeet vahinkoilmoituksen tekemiseen mahdollisimman pian.

Mitä tämä tarkoittaa?

Jos loukkaannut tilanteessa, jossa hoidat läheistäsi, vakuutus voi korvata esimerkiksi lääkärikäyntiesi kuluja. Korvausta ei kuitenkaan saa automaattisesti, vaan vakuutusyhtiö arvioi jokaisen tapauksen erikseen.

13. Omaishoitajan eläke

Sinulle voi kertyä **eläkettä** omaishoitajan tehtävästä. Eläkkeen kertymisen tapa on säädetty julkisten alojen eläkelaissa. Lisätietoja eläkkeen kertymisestä antaa Keva (www.keva.fi).

Muutostilanteet ja hoidon keskeytyminen

14. Omaishoitajan äkillinen sairastuminen tai loukkaantuminen

Jos sinä sairastut tai loukkaannut, etkä voikaan hoitaa hoidettavaa henkilöä, ole yhteydessä yhteyshenkilösi, jotta voitte sopia, miten tilanteessa toimitaan. Voit sopia poikkeustilanteen hoitojärjestelyistä hyvinvointialueen kanssa myös ennakoivasti omaishoidon tuen suunnitelmassa.

Yhteyshenkilösi: _____.

Kiireellisissä tilanteissa ja virka-ajan ulkopuolella soita **kriisipäivystykseen:** _____.

Vakavissa terveyttä uhkaavissa tilanteissa soita **hätänumeroon 112**.

Sairastuminen tai loukkaantuminen voi vaikuttaa saamaasi hoitopalkkioon. Katso sopimuksen kohta 16.

15. Muista muutoksista ilmoittaminen

Sinun täytyy ilmoittaa, jos sinun tai hoidettavan henkilön tilanteessa tapahtuu **isoja muutoksia**.

Omaishoitoon vaikuttavia **isoja muutoksia** voivat olla esimerkiksi seuraavat tilanteet:

- omassa jaksamisessasi tapahtuu isoja muutoksia
- joudut sairaalahoitoon tai olet menossa esimerkiksi leikkaukseen
- aloitat ansiotyön tai opiskelun
- perhesuhteissasi tapahtuu muutoksia
- hoidettava henkilö tarvitsee enemmän tai vähemmän hoivaa kuin aiemmin
- lähдете pitkälle ulkomaanmatkalle
- muutatte hyvinvointialueen sisällä tai toiselle hyvinvointialueelle
- hoidettava henkilö muuttaa pois kotoa osittain tai kokonaan
- hoidettava kuolee

Ilmoita muutoksista yhteyshenkilöllesi **mahdollisimman pian**. Tarkoitus on varmistaa, että saat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan.

Voit ilmoittaa muutoksista yhteyshenkilöllesi **soittamalla** (puhelinnumero ylempänä tällä sivulla) tai **sähköpostitse** osoitteeseen:

Jos et ilmoita muutoksesta ajoissa, sinulle maksettu palkkio peritään sinulta takaisin.

16. Hoitopalkkion maksaminen, jos omaishoito keskeytyy

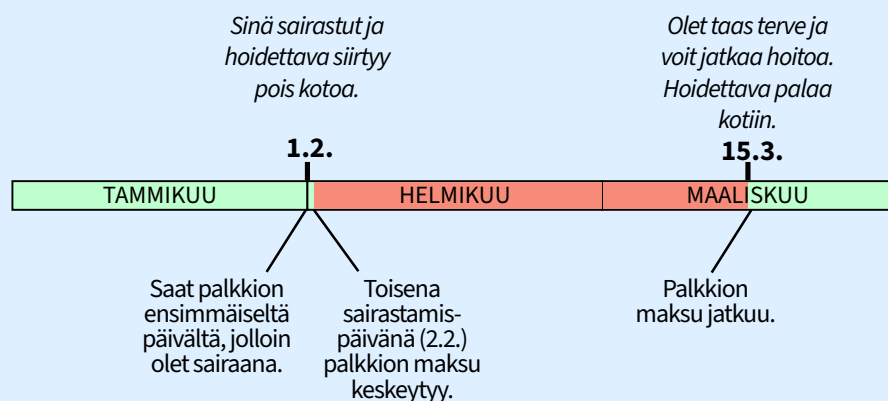
Omaishoito voi keskeytyä, jos sinä tai hoidettava henkilö sairastutte tai loukkaannutte vakavammin. Hoidon keskeytyminen voi vaikuttaa sinulle maksettavaan palkkioon.

JOS SINÄ SAIRASTUT

Jos sinä sairastut, etkä pysty jatkamaan omaishoitoa, ja hoidettava henkilö tarvitsee toisen hoitopaikan, saat palkkion ensimmäiseltä päivältä, jolloin olet sairaana. Jos sairautesi jatkuu, palkkiosi maksu keskeytetään. Palkkion maksu jatkuu, kun voit taas jatkaa omaishoitoa.

Esimerkki: Sinä sairastut ja hoidettava henkilö siirtyy pois kotoa 1.2. Hän palaa kotiin 15.3.

Sinulle maksetaan tällä aikavälillä hoitopalkkiota **ensimmäiseltä päivältä, jolloin olet sairaana**. Tämän jälkeen hoitopalkkiosi keskeytyy. Hoitopalkkiosi jatkuu taas 15.3. alkaen, kun hoidettava henkilö on palannut kotiin.

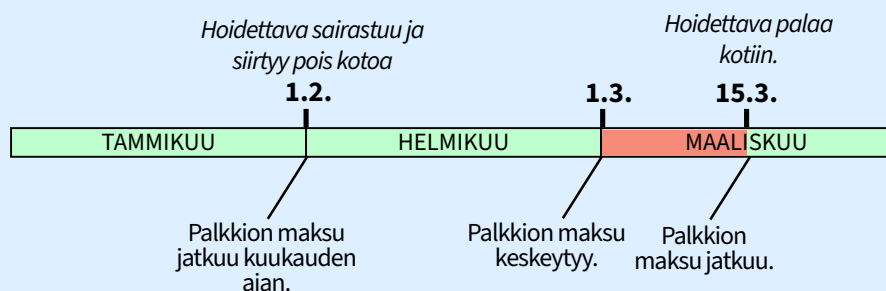

JOS HOIDETTAVA HENKILÖ SAIRASTUU JA SIIRTYY POIS KOTOA

Jos omaishoito keskeytyy tilapäisesti siksi, että hoidettava henkilö sairastuu ja siirtyy pois kotoa, sinulle maksetaan hoitopalkkiota kuukauden ajan. Tämän jälkeen hoitopalkkio keskeytetään.

Esimerkki: Hoidettava henkilö sairastuu ja siirtyy pois kotoa 1.2. Hän palaa kotiin 15.3.

Sinulle maksetaan tällä aikavälillä hoitopalkkiota **kuukauden ajan, 1.2.–1.3. välisen ajan**. Tämän jälkeen hoitopalkkiosi keskeytyy. Hoitopalkkiosi jatkuu taas 15.3. alkaen, kun hoidettava henkilö on palannut kotiin.

Sopimuksen irtisanominen ja muu päättyminen

17. Sopimuksen irtisanominen

JOS SINÄ IRTISANOT SOPIMUKSEN

Jos sinä haluat lopettaa omaishoidon ja irtisanoa tämän sopimuksen, irtisanomisaika on **yksi kuukausi**. Sopimus voi päättyä aikaisintaan irtisanomishetkeä seuraavan kuukauden viimeisenä päivänä.

Esimerkki: Päätät lopettaa omaishoidon ja irtisanot sopimuksen huhtikuussa.

Sopimus voi päättyä aikaisintaan irtisanomishetkeä seuraavan kuukauden lopussa, eli *toukokuun viimeisenä päivänä*.

Ilmoita irtisanomisesta puhelimitse tai sähköpostilla (yhteystiedot kohdassa 14).

Huom! Jos suunnittelet omaishoidon lopettamista, keskustele suunnitelmistasi yhteyshenkilösi kanssa **mahdollisimman aikaisessa vaiheessa**. Näin hyvinvointialue voi sujuvasti järjestää hoidettavalle henkilölle uuden, korvaavan hoidon.

JOS HYVINVOINTIALUE IRTISANOI SOPIMUKSEN

Joskus hyvinvointialue voi joutua irtisanomaan omaishoitosopimuksen. Näissä tilanteissa omaishoitajaan otetaan yhteyttä ja tilanteesta keskustellaan. Jos hyvinvointialue haluaa irtisanoa sopimuksen, irtisanomisaika on **kaksi kuukautta**. Hyvinvointialue voi siis irtisanoa sopimuksen päättymään aikaisintaan irtisanomishetkeä seuraavan kahden kuukauden kuluttua. Hoidettavalle henkilölle järjestetään korvaava hoito.

18. Sopimuksen muu päättyminen

JOS HOITOA EI ENÄÄ TARVITA

Jos omaishoitoa ei enää tarvita siksi, että hoidettavan henkilön **terveydentila muuttuu** tai hoidettava **kuolee**, sopimus päättyy irtisanomisajasta riippumatta sen kuukauden lopussa, jolloin hoitoa ei enää tarvita.

Jos hoidettava henkilö **muuttaa pysyvästi pois kotoa** (esimerkiksi asumispalveluysikköön), sopimus päättyy muuttopäivään.

JOS SINUN TAI HOIDETTAVAN HENKILÖN TERVEYS TAI TURVALLISUUS VAARANTUU

Jos omaishoidon jatkaminen **vaarantaa sinun tai hoidettavan terveyden tai turvallisuuden**, sopimus purkautuu välittömästi ilman irtisanomisaikaa.

Sopimuksen päivittäminen

19. Sopimuksen päivittäminen

Omaishoidossa muutokset ovat tavallisia. Siksi omaishoitosopimus ei ole pysyvä ja muuttumaton asiakirja.

Sinä ja hyvinvointialue sitoudutte yhdessä päivittämään tätä sopimusta sekä sen liitteenä olevaa omaishoidon tuen suunnitelmaa.

Tarkoituksena on varmistaa, että sopimus ja suunnitelma vastaavat aina todellista tilannetta. Jos arjessa tulee eteen uusia haasteita – esimerkiksi tarve lisäapuun, palveluihin tai taukoon – hyvinvointialue sitoutuu arvioimaan, miten se voi tukea sinua hoitotyössäsi. Muista sen vuoksi aina ilmoittaa muutoksista (katso kohta 15).

Hyvinvointialueen edustaja **ottaa sinuun yhteyttä** _____ kuukauden/vuoden välein, jotta voitte yhdessä arvioida päivitystarpeita.

Ensimmäinen yhteydenotto on _____.

Sopimuksen kesto ja voimaantulo

20. Sopimusaika

- ☐ Sopimus on voimassa toistaiseksi.
☐ Sopimus on voimassa määräajan _____ - _____.

Syy sille, että sopimus on määräaikainen:

21. Sopimuksen voimaantulo

Sopimus tulee voimaan _____ alkaen.

22. Allekirjoitukset

Tämä sopimus on tehty kahtena kappaleena.

HYVINVOINTIALUE

Paikka ja päivämäärä

Hyvinvointialueen edustajan allekirjoitus ja nimenselvennys

OMAISHOITAJA ELI SINÄ

Paikka ja päivämäärä

Sinun allekirjoituksesi ja nimenselvennys

Sopimuksen liitteet

- ☒ Omaishoidon tuen suunnitelma
- ☐ Omaishoidon ohjeet ja säännöt
- ☐ Hyvinvointialueen lausunto omaishoitajan mahdollisuudesta vastaanottaa kokoaikatyötä
- ☐ Muu liite: _____

Tämä sopimus on alku **yhteiselle työlle**, jossa sinun jaksamisesi on yhtä tärkeää kuin hoidettavan hyvinvointi. Voit palata tähän sopimukseen ja sen liitteisiin, kun haluat tarkistaa, mitä olemme sopineet. Jos tilanteet muuttuvat, päivitämme tätä sopimusta yhdessä.

Kiitos, että toimit omaishoitajana.